

Raadsinformatiebrief

Datum	19 augustus 2025	Zaaknummer	2895006
		Portefeuille	Zorg, volksgezondheid en Wonen
			H.J. Compagne
Onderwerp	Leefbaarheidsmonitor Meierijstad – derde meting		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Start derde meting van de Leefbaarheidsmonitor Meierijstad in september 2025.

Aanleiding

In 2019 is in Meierijstad de 'leefbaarheidsmonitor wijken en dorpen' opgezet en is de eerste meting uitgevoerd. In het najaar van 2022 is de tweede meting uitgevoerd. In 2023 heeft een evaluatie leefbaarheidsmonitor plaatsgevonden. Hierbij is besluit genomen om de leefbaarheidsmonitor vierjaarlijks (aansluitend op de bestuursperiode) in de huidige vorm uit te voeren. Met dit besluit is vierjaarlijks geld gereserveerd voor de uitvoering. Dit najaar wordt de derde meting uitgezet. De uitkomsten van de leefbaarheidsmonitor 2025 kunnen meegenomen worden in het collegewerkprogramma van de nieuwe coalitie.

Graag informeren we u over de stand van zaken en de planning.

Kernboodschap

Meierijstad wil een leefbare gemeente zijn waarin inwoners kunnen wonen, werken en leven in een prettige en veilige omgeving, een gemeente waar inwoners zich thuis kunnen voelen. Om te weten waarop we samen – inwoners, gemeente en maatschappelijke partners – de leefbaarheid verder kunnen verbeteren, is het goed om te weten hoe de leefbaarheid in Meierijstad er voor staat en zich ontwikkelt. Wat gaat er goed, waar liggen de verbeterkansen en in welke gebieden? Om de leefbaarheid in Meierijstad gebiedsgericht in kaart te brengen is in 2019 de leefbaarheidsmonitor ontwikkeld. In het najaar van 2022 is de tweede meting worden uitgevoerd. Dit najaar start de derde meting van het leefbaarheidsonderzoek.

Hoe is de leefbaarheidsmonitor opgebouwd?

Het begrip leefbaarheid in de monitor valt uiteen in drie hoofdthema's:

- fysiek
- sociaal
- veiligheid

De focus hierbij ligt op de woon- en leefomgeving. Daarbij wordt de beleving van de inwoners bevraagd via een enquête. Denk hierbij aan: beleving van het onderhoud en voorzieningen, thuis voelen in de buurt en overlastervaring. Deze informatie over de beleving van inwoners wordt in de monitor aangevuld met beschikbaar cijfermateriaal vanuit bestaande bronnen bij CBS, gemeente en maatschappelijke partners. Denk hierbij aan: meldingen openbare ruimte en aantallen delicten. Zo worden objectieve data uit de bestaande veiligheidsmonitor meegenomen. Ook de veiligheidsmonitor wordt periodiek herhaalt. De meting hiervoor vindt ook in september plaats. In de uitnodigingsbrief deelname enquête leefbaarheidsmonitor wordt dit helder toegelicht.

De meerwaarde van de leefbaarheidsmonitor is dat verschillende gegevens bijeen worden gebracht en deelbaar worden gemaakt in een online omgeving (openbaar). Daarmee biedt het eenzelfde uitgangspunt voor gesprek, voor vergelijking tussen gebieden (wat kunnen we van elkaar leren?) en is bij een reeks van metingen een ontwikkeling in de tijd te zien. Uiteindelijk moet de monitor een representatief beeld geven van de leefbaarheidssituatie over 38 gebieden in Meierijstad. Naar aanleiding van de eerste meting (2019) is onder meer een wijkaanpak op leefbaarheid gestart in twee gebieden: Boschweg Noordoost (Bloemenwijk Schijndel), en Veghel-zuid.

Wie voert de monitor uit?

De gemeente heeft – net als bij de twee vorige meting – bureau Companen in de arm genomen om de meting uit te voeren. Medio september worden per post zo'n 27.000 uitnodigingen verstuurd om deel te nemen aan de leefbaarheidsenquête. Dit betreft een representatieve steekproef onder de bevolking van 18 jaar en ouder om zo een goed beeld te krijgen voor alle gebieden.

Hoe wordt de monitor uitgevoerd?

In de week van 22 september a.s. worden de 27.000 persoonlijke uitnodigingen verstuurd voor deelname aan de leefbaarheidsenquête. De uitgenodigde inwoners hebben dan enkele weken de tijd om de enquêtes online in te vullen (te bereiken via QR-code op de brief, of via de URL aangegeven in de brief). Mocht de voorkeur uitgaan naar een papieren versie, dan kunnen mensen deze aanvragen (via mail of telefoon) en wordt deze met gratis retourenvelop toegestuurd. Alle ingevulde gegevens worden anoniem verwerkt. In dezelfde periode vult bureau Companen de monitor aan met het beschikbare cijfermateriaal. Volgens de planning is de eerste meting eind 2025 in concept gereed, alsook een concept-rapportage die het bureau hier bij levert. De definitieve meting is in het eerste kwartaal van 2026 online te raadplegen, tegelijk met de definitieve rapportage. Deze sturen we de raad ook toe via een raadsinformatiebrief.

In verband met de vergelijkbaarheid door de tijd heen is de vragenlijst is grotendeels gelijk gebleven ten opzichte van de vorige keer. In de monitor van 2022 is op verzoek van de gemeenteraad een extra vraag toegevoegd over internationale werknemers.

De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in het beleid dat in 2024 hiervoor is opgesteld. In de monitor van 2025 zijn extra vragen opgenomen over de huisvesting en integratie van nieuwkomers.

De gebiedsindeling is hetzelfde als die van de leefbaarheidsmonitor van 2022.

Het gebied 'Veghel-Zuid' was in de vorige meting relatief groot. Dit gebied is in de monitor van 2022 gesplitst in enerzijds het 'oude' Veghel-Zuid en anderzijds Scheifelaar / Veghels-buiten (waar veel nieuwbouw is bijgekomen afgelopen jaren). In de bijlage is een overzicht van de indeling opgenomen.

Dit jaar is de mogelijkheid er ook om de enquête online in het Engels in te vullen. Hiermee bereiken we mogelijk vanuit de groep arbeidsmigranten die ingeschreven zijn in de gemeente ook meer respons. Deze respons is te meten, zodat we dit bij de evaluatie kunnen betrekken.

Communicatie

Naast de persoonlijke uitnodigingen die inwoners in de brievenbus ontvangen, wordt de aanstaande enquête aangekondigd op de gemeentepagina's in de huis- aan huisbladen en op de gemeentelijke website. Companen richt in de enquête-periode een helpdesk in voor vragen. Als de meting begin 2026 definitief is en online is te raadplegen, wordt hierover ook breed gecommuniceerd. De wijk- en dorpsraden zijn tijdens de platformbijeenkomst van 15 april 2025 en via de buurtadviseurs geïnformeerd over de aanstaande meting.

Participatie

Bij de totstandkoming van de monitor (in 2019) zijn wijk- en dorpsraden, welzijnsinstellingen en woningcorporaties (ook in het kader van de prestatieafspraken) betrokken. Zij hebben onder meer input geleverd voor de items in de vragenlijst. Deze tweede meting betreft een vervolgmeting en het instrument wordt niet inhoudelijk veranderd. De uitkomsten van de monitor van 2022 zijn in 2023 onderwerp van gesprek geweest met de woningcorporaties (in het aanscherpen van de gezamenlijke leefbaarheidsagenda), wijk- en dorpsraden en welzijnsinstellingen.

In 2026 worden de uitkomsten van deze leefbaarheidsmonitor ook weer meegenomen in de afstemming met de woningcorporaties, de hierbij horende prestatieafspraken en in de samenwerking met de wijk- en dorpsraden en welzijnsinstellingen. Ook wordt de uitkomst meegenomen in de evaluatie van de Wijkaanpak (Bloemenwijk Schijndel en Veghel-Zuid).

Verder is de leefbaarheidsmonitor zelf een instrument dat de mogelijkheid biedt tot participatie in de vorm van deelname aan gebruik van de uitkomsten (als een open bron voor eenieder).

Duurzaamheid

Door zo veel mogelijk gebruik te maken van een online vragenlijst (te bereiken via een QR-code op de uitnodigingsbrief, of URL) wordt papier bespaard.

Financiën

Bij de evaluatie leefbaarheidsmonitor in 2023 is door het college het besluit genomen om vierjaarlijks, met ingang van 2025, budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering. Dit budget is opgenomen in de begroting en kostendekkend.

Planning

- Op 22 september 2025 verzending van de uitnodigingsbrieven.
- Na enkele weken versturen herinneringsbrieven waar nodig.
- Begin 2026 oplevering monitor derde meting.

Bijlage(n)

- Overzicht van Gebiedsindeling

Ter inzage documenten

N.v.t.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

Drs. M.J.M. Meertens

De loco burgemeester,

J.H.M. Goijaarts